

OPTEREĆENJE AKADEMSKIM ULOGAMA I ZADOVOLJSTVO POSLOM HRVATSKIH ZNANSTVENIKA

Skupni izvještaj uvodnog dijela anketnih istraživanja HRZZ RESETH (2024) „Profesionalna etika hrvatskih znanstvenika“ i „Društvena odgovornost hrvatskih znanstvenika“ (2024)

Citiranje rada:

Brajdić Vuković, M. (2025). *Opterećenje akademskim ulogama i zadovoljstvo poslom znanstvenika: Izvještaj anketnih istraživanja HRZZ RESETH (2024)*. Institut za društvena istraživanja u Zagrebu.

Sadržaj

Uvod	3
Opterećenost radnim obavezama i profesionalne preferencije	5
Samoiskazana produktivnost i projektno vodstvo	6
Komparativna procjena vlastite produktivnosti	7
Važnost pripadnosti disciplini i instituciji	9
Zadovoljstvo poslom	10
<i>Zadovoljstvo trenutnim zaposlenjem (ugovor, plaća)</i>	10
<i>Zadovoljstvo trenutnom poslovnom situacijom (radno opterećenje)</i>	10
<i>Zadovoljstvo radnom sredinom</i>	11
Zadovoljstvo profesijom	11
Tablice	13
<i>Tablice: Struktura uzorka prema spolu, disciplinama i zvanjima</i>	13
Tablica 1. Spol sudionika	13
<i>Tablice: Raspodjela radnog vremena</i>	14
<i>Tablice: Preferencije Nastava vs. Istraživanje</i>	16
<i>Tablice: Produktivnost i projektno vodstvo</i>	17
<i>Tablice: Samoprocjena produktivnosti</i>	18
<i>Tablice: Zadovoljstvo profesijom</i>	26

Sažetak

Objedinjeno istraživanje provedeno 2024. na uzorku od 2.011 znanstvenika i znanstvenica iz šest znanstvenih područja pokazuje da hrvatske akademske karijere obilježava snažna istraživačka orijentacija, visoka radna opterećenost i umjereno zadovoljstvo poslom. Znanstvenici u prosjeku najveći dio vremena ulažu u istraživanje, zatim u nastavu, dok administrativne obveze osobito u višim zvanjima značajno nagriza vrijeme za znanstveni rad. Gotovo tri četvrtine ispitanika preferira istraživanje u odnosu na nastavu, a objektivni pokazatelji, broj objavljenih radova u posljednjih pet godina, pokazuju da su žene u svim područjima podjednako produktivne kao muškarci, no unatoč tome dosljedno skromnije procjenjuju vlastitu produktivnost, osobito u usporedbi s međunarodnom zajednicom, dok muškarci češće preuzimaju vodstvo projekata i sebe vide kao produktivnije. Disciplinarne razlike dodatno nijansiraju sliku: biotehničke i biomedicinske znanosti ističu se najvišom objavljivačkom i projektnom aktivnošću, prirodne znanosti najizraženijom istraživačkom usmjerenošću uz najniži prosjek objava, a biomedicina kombinacijom visokog nastavnog, kliničkog i istraživačkog opterećenja. U svim područjima pripadnost disciplini i istraživačkoj grupi pokazuje se kao ključni izvor profesionalnog identiteta, dok je institucija važan, ali slabiji identitetski oslonac. Većina znanstvenika uglavnom je zadovoljna svojim zaposlenjem i radnom sredinom, no nezadovoljstvo se koncentrira oko radnog opterećenja, administrativne i logističke potpore te nacionalnih i sveučilišnih politika, uz raširen osjećaj jaza između lokalnih uvjeta rada i međunarodnih standarda produktivnosti.

Uvod

Objedinjeni uzorak obuhvaća podatke iz dvaju anketnih istraživanja provedenih u prvoj godini projekta „Društvena odgovornost i profesionalna etika hrvatskih znanstvenika – RESETH (12/2023–12/2027)”, financiranog od Hrvatske zaklade za znanost (IP-2022-10-2911).

Prvo istraživanje, usmjereno na društvenu odgovornost znanstvenika, provedeno je putem LimeSurvey platforme od lipnja do listopada 2024. godine te je ostvarilo odaziv od 37,8% (RR2), uz sudjelovanje 902 znanstvenika i znanstvenica iz svih šest znanstvenih područja. Drugo istraživanje, posvećeno profesionalnoj etici i profesionalnim vrijednostima u hrvatskoj znanosti, provedeno je u istom razdoblju, također putem LimeSurvey platforme, uz odaziv od 40,3% (RR2) i sudjelovanje 1.109 znanstvenika i znanstvenica.

U oba istraživanja, prvih 19 pitanja bilo je identično, povezano s akademskom ulogom, produktivnošću, opterećenjem i zadovoljstvom poslom te nekim odrednicama profesionalnog identiteta, što nam je omogućilo spajanje tih dijelova podataka u zajedničku bazu podataka. Zajedno, ova dva istraživanja čine ukupan objedinjeni uzorak od 2.011 sudionika, što predstavlja iznimno snažnu empirijsku osnovu za analizu akademske svakodnevice, opterećenosti poslom, produktivnosti i zadovoljstva radnim uvjetima u hrvatskoj znanosti.

U objedinjeni uzorak iz dvaju istraživanja uključeno je 2011 znanstvenika iz različitih disciplina i svih razina akademske karijere. Žene čine 56,1%, a muškarci 43,9% sudionika, što odražava ne samo blagu premoć znanstvenica u hrvatskoj akademskoj zajednici, nego i širi trend feminizacije znanstvene profesije. Ovaj proces posebno je vidljiv na početnim razinama karijere, gdje žene čine većinu asistenata (58,6%) i viših asistenata (65,4%), ali i u prvoj kategoriji trajnog zaposlenja – među docentima/znanstvenim suradnicima, gdje čine 59,9%.

Spolna struktura se razlikuje po znanstvenim područjima. Žene su snažnije zastupljene u biomedicinskim znanostima (62,0%), društvenim znanostima (67,3%), te prirodnim znanostima (62,6%), pri čemu je u potonjem području riječ o dugotrajnoj feminizaciji velikih disciplina poput kemije i biologije. Nasuprot tome, tehničke znanosti su izrazito maskulinizirane, s 62,7% muškaraca, a blaže muška dominacija prisutna je i u biotehničkim znanostima (53,0% muškaraca).

Uzorak pokriva šest područja znanosti: biomedicinske znanosti (15,1%), biotehničke znanosti (9,1%), društvene znanosti (20,2%), humanističke znanosti (12,1%), prirodne znanosti (23,5%) i tehničke znanosti (20,0%). Najzastupljenije su prirodne, tehničke i društvene znanosti, što uvelike odgovara općoj strukturi hrvatske znanstvene zajednice.

S obzirom na akademska zvanja, uzorak ravnomjerno uključuje mlađe i iskusnije istraživače: asistenata je 19,9%, viših asistenata 8,1%, docenata/znanstvenih suradnika 15,0%, izvanrednih profesora/viših znanstvenih suradnika 22,6%, dok najveću skupinu čine redoviti profesori/znanstveni savjetnici (34,4%). Spolni omjeri po hijerarhiji pokazuju prepoznatljiv obrazac: iako žene dominiraju na nižim i srednjim razinama zvanja, među redovitim profesorima/znanstvenim savjetnicima njihov se udio smanjuje na 50,4%, što upućuje na blažu, ali i dalje prisutnu vertikalnu segregaciju.

Opterećenost radnim obavezama i profesionalne preferencije

U ovom dijelu sudionici su procjenjivali koliko prosječno od 100% njihovog rada na znanstvenim i visokoobrazovnim aktivnostima ulažu u nastavu, istraživanje, doprinos društvu i zajednici, administraciju i rad unutar akademske zajednice te druge akademske aktivnosti. Sudionici su također procjenjivali koliko osobno više preferiraju nastavni ili istraživački rad.

Korištena podjela i opis akademskih aktivnosti (odabir je moguć do ukupno 100%):

- % Nastava (priprema nastavnih materijala i nastave, izvođenje nastavnoga sata, savjetodavni rad sa studentima, čitanje i vrednovanje studentskih radova itd.)
- % Istraživanje (čitanje literature, pisanje, provođenje eksperimenata, rad na terenu itd.)
- % Doprinos društvu i zajednici (usluge klijentima i/ili pacijentima, neplaćene konzultantske, javne ili volonterske usluge itd.)
- % Administracija i rad unutar akademske zajednice (rad u odborima, akademska administracija, aktivnosti u akademskim udrugama, recenzije itd.)
- % Druge akademske aktivnosti (aktivnosti u struci koje ne pripadaju prethodno navedenim kategorijama)

Korišteno pitanje o preferenciji nastavnog odnosno istraživačkog rada:

- S obzirom na vaše osobne preferencije, je li vaš interes primarno usmjeren prema nastavi ili istraživanju?

Korištena skala:

1 – Primarno prema nastavi | 2 – Oboje, ali više prema nastavi | 3 – Oboje, ali više prema istraživanju | 4 – Primarno prema istraživanju

Analiza radnog opterećenja znanstvenika pokazuje izrazitu heterogenost između znanstvenih područja, ali i jasne obrasce povezane sa spolom i pozicijom u akademskoj hijerarhiji. U prosjeku, najveći udio radnog vremena ispitanici ulažu u istraživanje ($M = 40,41\%$), potom u nastavu ($M = 32,35\%$), dok manji, ali ne zanemariv dio otpada na administraciju ($M = 13,49\%$), društveni i zajednički doprinos ($M = 8,97\%$) te druge stručne aktivnosti ($M = 6,54\%$). Ovi agregatni podaci prikrivaju važne disciplinske specifičnosti. Primjerice, prirodne znanosti pokazuju najvišu usmjerenost na istraživanje ($M = 53,68\%$), dok biomedicinske znanosti imaju najveće opterećenje nastavom ($M = 37,22\%$) i posebno visok doprinos društvu ($M = 19,68\%$), što odražava kliničku i javnozdravstvenu orijentaciju struke. Društvene, humanističke, biotehničke i tehničke znanosti pokazuju uravnoteženije profile, s relativno ravnomjernim udjelima nastave i istraživanja (oko 36–42% svako), ali i različitim razinama administrativnog opterećenja. Ono je najviše u humanistici ($M = 15,68\%$) i u društvenim znanostima ($M = 14,26\%$).

Spolne razlike u raspodjeli vremena relativno su male, ali konzistentne. Žene u prosjeku ulažu nešto više vremena u istraživanje (41,27% prema 39,26% kod muškaraca) i minimalno više u nastavu (32,73% prema 31,83%), dok muškarci nešto više vremena posvećuju administraciji i drugim akademskim aktivnostima. Razlike nisu velike, ali su stabilne i uklapaju se u nalaze o tome da žene u akademiji često obavljaju širi spektar zadataka koji uključuju poučavanje i brigu o zajednici, dok muškarci nešto češće preuzimaju upravljačke i tehničke uloge.

Razlike prema znanstveno-nastavnom zvanju daleko su izraženije. Asistenti i viši asistenti najveći dio vremena posvećuju istraživanju ($M = 51,58\%$ i $45,70\%$), uz najmanje administrativnih obveza, što je očekivano s obzirom na strukturu njihovih poslova. Kako raste akademski rang, udio vremena provedenog u istraživanju opada, dok administrativne obveze postaju značajno veće: izvanredni i

redoviti profesori troše oko 15% vremena na administraciju, što je gotovo dvostruko više nego asistenti. Također, docenti i viša zvanja imaju veću nastavnu opterećenost (oko 34%), što odražava kumulativne obveze u nastavi, mentorstvu i upravljanju. Ujedno, docenti i znanstveni suradnici imaju najveći udio vremena posvećen doprinosu zajednici ($M = 11,56\%$), što sugerira aktivnu tranziciju prema profesionalnoj autonomiji i javnom angažmanu.

Profesionalne preferencije dodatno kontekstualiziraju ove razlike. Gotovo tri četvrtine ispitanika (73,8%) naginju istraživanju: 42,1% voli "oboje, ali više istraživanje", a 26,2% primarno preferira istraživanje. Samo 31,7% preferira poučavanje u odnosu na istraživanje, dok tek 4% sudionika navodi isključivo nastavu kao svoj primarni profesionalni interes. Disciplinski obrasci jasni su: prirodne znanosti najizrazitije preferiraju istraživanje (49,5% primarno istraživanje), dok humanisti i društvenjaci imaju najuravnoteženije stavove. Biomedicina je izrazito podijeljena, s velikim udjelom onih koji preferiraju nastavu (41,9%), što odražava kliničko-nastavni karakter rada. Razlike po zvanjima dodatno pokazuju profesionalnu dinamiku karijere: asistenti i viši asistenti najviše naginju istraživanju (preko 70%), dok viša zvanja pokazuju uravnoteženiji profil preferencija, vjerojatno zbog kombinacije nastavnih obveza i upravnih zadataka. Spolne razlike ponovno su male: žene nešto češće preferiraju istraživanje, a muškarci su nešto uravnoteženiji između nastave i istraživačkog rada.

Sveukupno, podaci pokazuju snažnu istraživačku orijentaciju hrvatskih znanstvenika, izražene disciplinske obrasce radnog opterećenja, postupno povećanje administrativnih i nastavnih zaduženja kroz akademsku hijerarhiju te relativno male, ali konzistentne spolne razlike. Ova konfiguracija sugerira visoko profesionalno opterećenje i jasnu strukturu očekivanja u svim disciplinama, ali i specifične izazove, posebno za viša zvanja, koja preuzimaju najveći teret administracije, te za disciplinarno-specifične profile poput prirodoslovlja (izraženo istraživačko) i biomedicine (nastavno-kliničko i javnozdravstveno).

Samoiskazana produktivnost i projektno vodstvo

U ovom dijelu sudionici su navodili koliko su prosječno godišnje objavili znanstvenih radova u posljednjih pet godina, te koliko su kompetitivnih istraživačkih projekata vodili u zadnjih deset godina.

Korištena pitanja:

- Ako uzmete u obzir zadnjih pet godina, koliko ste u prosjeku na godišnjoj razini objavili znanstvenih radova, bez obzira na vrstu publikacije? Upišite broj _____
- Koliko ste kompetitivnih projekata uspješno vodili u zadnjih deset godina? Upišite broj _____

Analiza prosječnog broja objavljenih znanstvenih radova u posljednjih pet godina pokazuje umjerene disciplinarne razlike te vrlo male razlike između žena i muškaraca. Riječ je o pokazatelju koji u hrvatskom kontekstu tradicionalno varira ovisno o području, dostupnosti istraživačke infrastrukture i međunarodnoj povezanosti.

Najvišu prosječnu produktivnost bilježe biotehničke znanosti ($M = 7,29$), koje se ističu snažnom uključenosti u međunarodne projekte, većom dostupnošću financiranja i izraženijim istraživačkim ritmom. Biomedicinske znanosti ($M = 4,84$) također pokazuju visoku razinu publikacijske aktivnosti, što je u skladu s globalnim obrascima u životnim znanostima.

Društvene znanosti ($M = 4,22$) ostvaruju srednju razinu produktivnosti, ali uz visoku varijabilnost, što odražava heterogenost publikacijskih kanala (od domaćih časopisa u otvorenom pristupu do međunarodnih SSCI publikacija). Humanističke znanosti ($M = 4,08$) imaju donekle niže vrijednosti, što je očekivano s obzirom na dulje cikluse pisanja, naglasak na monografijama i ulogu domaćih izdavačkih praksi.

Najniži prosjek bilježe prirodne znanosti ($M = 3,77$), gdje su ciklusi eksperimentalnog rada dugi, projektno financiranje kompetitivno, a publikacijski proces zahtjevan. Tehničke znanosti ($M = 4,12$) nalaze se u sredini distribucije, uz relativno visoku varijabilnost koju generiraju razlike između primijenjenih i fundamentalnih područja.

Spolne razlike u objavljivanju radova su male do zanemarive, i u većini disciplina ne prelaze 0,5 rada godišnje. Unutar područja, razlike su često unutar margine očekivane slučajne varijacije. Na razini ukupnog uzorka muškarci prosječno objavljuju 4,52 rada godišnje, a žene 4,40.

Ta razlika od 0,12 rada godišnje praktički nema analitičku ni praktičnu težinu, što jasno pokazuje da spol nije sustavni prediktor produktivnosti, posebno kada se uzmu u obzir discipline, opterećenje nastavom i distribucija istraživačke infrastrukture.

Broj vođenih kompetitivnih projekata u posljednjem desetljeću u prosjeku je nizak ($M = 1,09$), što odražava strukturne karakteristike hrvatskog sustava financiranja, ograničeni broj natječaja i relativno snažnu konkurenciju za resurse.

Najvišu razinu projektnog vodstva imaju biotehničke znanosti ($M = 2,07$), područje snažno povezano s industrijom, EU fondovima i međunarodnim konzorcijima. U biomedicinskim ($M = 1,05$), prirodnim ($M = 1,10$) i tehničkim znanostima ($M = 1,10$) vodstvo projekata je slične magnitude, što odražava prisutnost HRZZ projekata, infrastrukturnih suradnji i međunarodnih mreža.

Društvene znanosti ($M = 0,87$) i osobito humanističke znanosti ($M = 0,76$) bilježe najniže razine projektnog vodstva, što je u skladu s dugogodišnjim trendovima nedostatne dostupnosti sredstava, manjom infrastrukturom projektnog tipa i slabijom integracijom u velike međunarodne istraživačke konzorcije.

Iako su razlike između žena i muškaraca općenito male, one su relativno konzistentne: u većini disciplina muškarci vode nešto više projekata, dok su biotehničke znanosti jedini izuzetak, u kojima žene vode više projekata ($Z = 2,29$; $M = 1,88$).

Na razini čitavog uzorka muškarci vode prosječno 1,21 projekt, a žene 1,00, što upućuje na blagu, ali stabilnu prednost muškaraca u mogućnostima projektnog vodstva. Razlika je manja od jednog projekta, ali je konzistentna i u skladu s ranijim istraživanjima o razlici u ulogama vodstva i autonomiji u akademskoj karijeri.

Komparativna procjena vlastite produktivnosti

Dodatno na samoprocjenjeni broj radova, sudionici su procjenjivali svoju produktivnost u odnosu na kolege iz domaće i međunarodne akademske zajednice, te vlastite institucije.

Korištene usporedbe:

- U odnosu na kolege u svojoj ustanovi
- U odnosu na kolege u svojoj domaćoj disciplini
- U odnosu na kolege u svojoj međunarodnoj disciplini

Korištene skale:

1 – Manje produktivni | 2 – Podjednako produktivni | 3 – Nešto produktivniji | 4 – Značajno produktivniji

Samoprocjene produktivnosti pokazuju stabilan i očekivan obrazac: u domaćem kontekstu većina znanstvenika sebe vidi kao prosječno ili iznadprosječno produktivne, dok u međunarodnoj usporedbi procjene padaju znatno niže.

Kada se uspoređuju s kolegama na vlastitoj ustanovi, čak 43,9% ispitanika navodi da su podjednako produktivni, dok ih je 28,0% uvjeren da su nešto produktivniji, a dodatnih 14,3% da su značajno produktivniji. Samo 13,9% znanstvenika smatra se manje produktivnima od kolega na instituciji, što ukazuje na relativno visoku razinu percipirane kompetencije unutar lokalnog okruženja.

Sličan obrazac pronalazi se i u usporedbi s kolegama unutar domaće discipline: udio znanstvenika koji se procjenjuje podjednako produktivnima dodatno raste na 47,7%, dok se 26,4% vidi kao nešto produktivniji, a 12,3% kao značajno produktivniji. Manje produktivnima sebe procjenjuje 13,6% sudionika. Ovaj raspored pokazuje da u domaćem disciplinarnom okviru većina ispitanika vidi vlastiti rad kao usklađen s prosjekom ili blagim iznadprosjealom.

U usporedbi s međunarodnom disciplinom slika se bitno mijenja. Više od polovice znanstvenika, točnije 51,2%, smatra da su manje produktivni od međunarodnih kolega, dok njih 40,9% procjenjuje da su im podjednaki. Tek 7,9% vidi se kao nešto ili značajno produktivniji (6,7% + 1,2%). Ovaj nagli pomak od domaćeg prema međunarodnom kontekstu odražava tipičan obrazac za manje i resursno limitirane znanstvene sustave: znanstvenici dobro funkcioniraju u lokalnim okvirima, ali istovremeno snažno osjećaju intenzitet međunarodne kompetitivnosti i zahtjeve globalnih objavlivačkih standarda.

Promatrajući disciplinarne razlike, postaje vidljivo da prosječne samoprocjene produktivnosti nisu jednake u svim područjima. U usporedbi s kolegama u ustanovi, najviše vrijednosti bilježe humanističke znanosti ($M=2,53$) i biotehničke znanosti ($M=2,52$), dok se vrijednosti za biomedicinske ($M=2,49$) i društvene znanosti ($M=2,48$) kreću oko ukupnog prosjeka ($M=2,43$). Najniže su vrijednosti u tehničkim ($M=2,31$) i prirodnim znanostima ($M=2,34$). Ovi obrasci sugeriraju da humanisti i biotehničari imaju snažniji osjećaj vidljivosti vlastita rada unutar institucija, dok prirodnjaci i tehničari, koji često rade u velikim timovima i projektno intenzivnim okruženjima, mogu imati osjećaj manje individualne prepoznatljivosti.

Kada se usporedba premjesti na domaću disciplinu, humanističke ($M=2,50$) i biotehničke znanosti ($M=2,49$) ponovno pokazuju najviše razine samoprocjene, dok društvene znanosti ($M=2,27$) i tehničke znanosti ($M=2,29$) ostaju najkritičnije prema vlastitom doprinosu. Ovakvi nalazi u skladu su s različitim objavlivačkim kulturama: društvene znanosti karakterizira visoka heterogenost i različiti standardi produktivnosti, dok tehničke znanosti djeluju u izrazito kompetitivnom i često međunarodno usmjerenom polju.

Najizraženije razlike pojavljuju se u usporedbi s međunarodnom disciplinom. Iako su prosječne vrijednosti u svim područjima niske – u rasponu od $M=1,50$ (društvene znanosti) do $M=1,77$ (humanističke znanosti) – humanisti se ipak procjenjuju nešto bolje od ostalih, što odražava tradiciju međunarodnog objavljivanja u knjigama, monografijama i međunarodnim edicijama. S druge strane, društvene, prirodne i tehničke znanosti pojačano osjećaju intenzitet globalne kompetitivnosti i razlike u resursnim mogućnostima.

Spolne razlike u samoprocjeni produktivnosti postoje, male su, ali i relativno konzistentne. Muškarci se u prosjeku procjenjuju nešto produktivnijima od žena u usporedbi s kolegama na ustanovi ($M=2,48$ naspram $2,38$) i unutar domaće discipline ($M=2,45$ naspram $2,32$). Ove razlike nisu velike, ali su stabilne i ukazuju na poznati obrazac iz međunarodne literature: muškarci češće imaju više samopouzdanje u vlastitu produktivnost, čak i kada objektivne razlike nisu značajne. Razlika se najviše vidi u usporedbi s međunarodnom disciplinom, gdje muškarci postižu prosjek od $M=1,65$, a žene $M=1,53$. Ovaj nalaz sugerira da muškarci nešto manje doživljavaju jaz u odnosu na međunarodnu znanstvenu zajednicu, što je u skladu s istraživanjima o akademskoj samoefikasnosti i percepcijama kompetitivnosti.

Važnost pripadnosti disciplini i instituciji

U ovom dijelu sudionici su procjenjivali uolikoj mjeri im je važna pripadnost istraživačkoj grupi, odsjeku, instituciji, sveučilištu i vlastitoj disciplini.

Ispitivane sastavnice važnosti pripadnosti:

- Istraživačka grupa
- Vlastita disciplina/polje
- Odsjek/katedra/centar u matičnoj ustanovi
- Matična ustanova
- Sveučilište (ako je primijenjivo)

Korištene skale:

1 – Uopće nije važna | 2 – Uglavnom nije važna | 3 – Uglavnom je važna | 4 – Izrazito je važna

Pripadnost istraživačkoj grupi jedan je od najsnažnijih izvora profesionalnog identiteta u sustavu. Čak 28,5% znanstvenika navodi da im je pripadnost grupi uglavnom važna, a impresivnih 56,3% da im je izrazito važna. Ukupno 84,8% znanstvenika snažno se identificira s mikrorazinom istraživačkog okruženja, dok samo 9% procjenjuje da im pripadnost grupi nije važna. Spolne razlike ponovno su blage, sa srednjom vrijednosti $M=3,72$ kod muškaraca i $M=3,77$ kod žena. Disciplinarne razlike su očekivane: najvišu pripadnost iskazuju humanističke znanosti ($M=4,16$), zatim biotehničke ($M=3,80$) i društvene znanosti ($M=3,83$), dok prirodne znanosti pokazuju nešto nižu vrijednost ($M=3,59$). Iako su prirodoslovci često organizirani kroz laboratorije, veličina istraživačkih grupa i složene hijerarhije mogu smanjiti subjektivni osjećaj pripadnosti, u usporedbi s manjim i kohezivnijim istraživačkim zajednicama u humanistici ili društvenim znanostima.

Pripadnost disciplini odnosno vlastitom istraživačkom drugi je najvažniji element profesionalnog identiteta znanstvenika u Hrvatskoj. Čak 39,5% ispitanika navodi da im je pripadnost disciplini uglavnom važna, dok je za 47,4% izrazito važna. Ukupno 86,9% znanstvenika smatra disciplinu bitnim okvirom svog rada, dok samo 12,1% navodi da im je pripadnost disciplini uglavnom ili potpuno nevažna. Spolne razlike su minimalne: muškarci prosječno ocjenjuju važnost s $M=3,35$, a žene s $M=3,38$. Disciplinarne razlike ipak postoje: humanističke znanosti pokazuju najvišu vrijednost ($M=3,49$), slijede društvene znanosti ($M=3,44$), dok najnižu daju biomedicinske znanosti ($M=3,24$). Ovaj obrazac odražava različite epistemološke tradicije: humanistika i društvene znanosti počivaju na snažnim disciplinarnim identitetima, dok su biomedicina i prirodne znanosti više ukorijenjene u specijalizirane laboratorijske ili projektne zajednice.

Pripadnost odsjeku ili katedri manje je važna od vlastitog polja i istraživačke grupe, ali ostaje snažan identitetski oslonac. Uglavnom važnom ovu kategoriju procjenjuje je 42,3% ispitanika, a izrazito važnom 32,7%. Time 75% znanstvenika prepoznaje svoje neposredno radno okruženje kao bitan element profesionalnog identiteta, dok je 23,2% smatra manje važnim. Žene nešto više cijene pripadnost odsjeku/katedri ($M=3,16$) nego muškarci ($M=3,06$). Disciplinarne razlike su izraženije: humanističke znanosti bilježe najvišu prosječnu vrijednost ($M=3,47$), a prirodne znanosti najnižu ($M=2,90$). U humanistici katedra ostaje primarna znanstvena jedinica, dok su prirodoslovci više vezani uz laboratorije i projektne mreže, pa se pripadnost odsjeku čini slabijim identitetskim osloncem.

Pripadnost matičnoj instituciji također je visoko vrednovana, podjednako kao vlastiti odsjek ili katedra: 46,5% znanstvenika smatra je uglavnom važnom, a dodatnih 34,1% izrazito važnom. Time 80,6% ispitanika prepoznaje svoju instituciju kao važan dio profesionalnog identiteta. Samo 18,6% ocjenjuje pripadnost ustanovi kao manje važnu. Spolne razlike opet su blage, s $M=3,11$ kod muškaraca i $M=3,18$ kod žena. Najvišu važnost pridaju humanističke znanosti ($M=3,29$) te biotehničke ($M=3,27$), dok

prirodne znanosti imaju najnižu procjenu ($M=2,96$). Ovaj uzorak ukazuje na to da se institucionalni identitet snažnije održava u manjim, kohezivnijim akademskim zajednicama, dok su prirodoslovci više vezani za međunarodne projekte i infrastrukturne resurse koji nadilaze institucijski okvir.

Pripadnost sveučilištu pokazuje najslabiji identitetski intenzitet od svih kategorija. Samo 38,5% ispitanika navodi da im je uglavnom važna, a 21,7% da im je izrazito važna. Ukupno 60,2% procjenjuje sveučilišnu pripadnost važnom, a čak 30,9% navodi da je uglavnom ili potpuno nevažna. Žene opet iskazuju nešto veću važnost ($M=3,32$) u odnosu na muškarce ($M=3,18$). Disciplinarno, najvišu pripadnost sveučilištu bilježe humanističke znanosti ($M=3,65$) i biotehničke znanosti ($M=3,81$, uz izrazito visoku heterogenost varijable), dok tehničke znanosti pokazuju najniže vrijednosti ($M=2,90$).

Zadovoljstvo poslom

U ovom dijelu sudionici su procjenjivali svoje zadovoljstvo pojedinim aspektima posla.

Ispitivane tvrdnje:

- Trenutnim zaposlenjem (npr. vašim ugovorom, plaćom).
- Trenutnom poslovnom situacijom (npr. radno opterećenje).
- Trenutnom radnom sredinom.

Korištene skale:

1 – Iznimno nezadovoljan | 2 – Uglavnom nezadovoljan | 3 – Uglavnom zadovoljan | 4 – Iznimno zadovoljan

Zadovoljstvo trenutnim zaposlenjem (ugovor, plaća)

Opći obrazac pokazuje da je većina znanstvenika zadovoljna svojim zaposlenjem, ali uz znatnu grupu nezadovoljnih zbog plaća i uvjeta ugovora. Ukupno 57,6% ispitanika izjavljuje da su „uglavnom zadovoljni“, a 23,6% „vrlo zadovoljni“, što znači da više od 4/5 znanstvenika doživljava određenu razinu zadovoljstva. Međutim, 18,8% je nezadovoljno, što potvrđuje da materijalni uvjeti i dalje predstavljaju izvor frustracije.

Spolne razlike su minimalne: muškarci imaju prosjek $M=3,01$, žene $M=2,99$, što znači da se oba spola procjenjuju gotovo identično. Disciplinarne razlike su izraženije. Najzadovoljniji su humanisti ($M=3,20$) i društvenjaci ($M=3,11$), dok su najniže vrijednosti u biomedicini ($M=2,89$) i tehničkim znanostima ($M=2,88$). Najvjerojatnije je razlog visoka radna opterećenost u biomedicinskim strukama, te veća atraktivnost i plaćenost zanimanja izvan znanosti u tehničkim strukama.

Zadovoljstvo trenutnom poslovnom situacijom (radno opterećenje)

Ovdje su rezultati znatno skromniji i prosjek je za cijeli sustav $M=2,77$. To znači da je radno opterećenje percipirano kao pretežno problematično. Čak 18,8% ispitanika izjavljuje da su nezadovoljni radnom situacijom, što je znatno više nego kod plaća.

Spolne razlike su male (muškarci $M=2,82$, žene $M=2,73$), ali žene ipak u prosjeku iskazuju nešto niže zadovoljstvo radnim opterećenjem. Disciplinarne razlike pokazuju da najniže vrijednosti imaju biomedicinske znanosti ($M=2,62$) zbog poznatog intenziteta kliničkog i nastavnog rada. Najviše vrijednosti imaju humanističke ($M=2,88$) i biotehničke ($M=2,87$) znanosti.

Zadovoljstvo radnom sredinom

Prosječni rezultat na razini sustava je $M=2,89$, što znači da je radna sredina uglavnom percipirana pozitivno, ali bez snažnog entuzijazma. Muškarci su nešto zadovoljniji ($M=2,93$) od žena ($M=2,86$), no razlike su vrlo ograničene.

Disciplinarno gledano, najzadovoljniji su prirodoslovci ($M=2,97$) i tehničke znanosti ($M=2,94$), dok su najniže vrijednosti u biomedicinskim znanostima ($M=2,78$), opet u skladu s pritiskom rada u velikim timovima, kliničkim odjelima i zahtjevnoj nastavnoj logistici.

Zadovoljstvo profesijom

U ovom dijelu sudionici su procjenjivali svoje zadovoljstvo pojedinim aspektima rada u akademskoj profesiji.

Ispitivani aspekti zadovoljstva profesijom:

- Društveni ugled i status visokoškolskih nastavnika/znanstvenika
- Materijalni status
- Zahtjevi u pogledu produkcije istraživačkih rezultata u svrhu napredovanja
- Raspodjela opterećenja nastavom, znanstvenim radom i administrativnim poslovima
- Postojeća administrativna i logistička potpora
- Promjene u sustavu visokog obrazovanja/znanosti
- Državna politika prema visokom obrazovanju i znanosti
- Sveučilišna politika, upravljanje i transparentnost odlučivanja
- Predznanje i motiviranost upisanih studenata
- Osiguranje uvjeta za znanstveno i stručno usavršavanje

Korištena skala:

1 – Iznimno nezadovoljan | 2 – Uglavnom nezadovoljan | 3 – Uglavnom zadovoljan | 4 – Iznimno zadovoljan | XX – Nije primijenjivo

Procjene zadovoljstva različitim aspektima rada u visokom obrazovanju i znanosti pokazuju konzistentan obrazac blage do umjerene zadovoljnosti onime što je „bliže“ svakodnevnom radu (status, plaća, zahtjevi produktivnosti), uz istovremeno vrlo izraženo nezadovoljstvo širim sustavom upravljanja, politikama i infrastrukturnom podrškom. Na ljestvici od 1 („iznimno nezadovoljan“) do 4 („iznimno zadovoljan“) prosječne vrijednosti uglavnom se kreću između 2,1 i 2,6, što upućuje na prevagu „ugl. nezadovoljan“ i „ugl. zadovoljan“, uz vrlo mali udio ispitanika na krajevima skale.

Kad je riječ o društvenom ugledu i statusu visokoškolskih nastavnika i znanstvenika, uzorak je blago nagnut prema zadovoljstvu, ali uz značajnu dozu ambivalencije. Oko 43,2% ispitanika navodi da su iznimno ili uglavnom nezadovoljni društvenim ugledom profesije (7,9% + 35,3%), dok je 51,3% uglavnom zadovoljno, a tek 5,5% iznimno zadovoljno. Prosječna ocjena iznosi $M = 2,54$, što sugerira da većina znanstvenika priznaje određeni društveni status profesije, ali istovremeno osjeća da je on niži nego što bi trebao biti s obzirom na razinu obrazovanja, odgovornosti i kompleksnosti posla.

Zadovoljstvo materijalnim statusom relativno je više, iako ni ovdje nema euforije. Nezadovoljnih je ukupno 37,9% (7,9% iznimno + 30,0% uglavnom nezadovoljnih), dok 55,3% ispitanika navodi da su uglavnom zadovoljni svojom materijalnom situacijom, a dodatnih 6,8% iznimno zadovoljno. Ukupni prosjek je $M = 2,61$ – dakle, nešto iznad sredine skale. Ovaj nalaz se može tumačiti tako da plaće u akademiji nisu percipirane kao adekvatne u apsolutnom smislu, ali u kontekstu drugih dimenzija rada

(stabilnost, autonomija, mogućnost istraživanja) ipak ne čine dominantni izvor frustracije za većinu ispitanika.

Zanimljiv je obrazac kod zahtjeva u pogledu produkcije istraživačkih rezultata za potrebe napredovanja. I ovdje se pojavljuje gotovo simetrična podjela: 41,5% znanstvenika iznimno ili uglavnom je nezadovoljno (8,0% + 33,5%), dok 54,8% iskazuje uglavnom zadovoljstvo, a 3,8% iznimno zadovoljstvo. Prosječna vrijednost je ponovo $M = 2,54$, što sugerira da, unatoč čestoj percepciji „trke za publikacijama“, mnogi sudionici ipak smatraju da su kriteriji napredovanja razumljivi i donekle pravedni. Nezadovoljstvo se vjerojatno u većoj mjeri odnosi na način operacionalizacije tih kriterija i administrativnu težinu procesa, nego na samu ideju da produktivnost treba biti važan kriterij.

Mnogo nepovoljnija slika javlja se kod raspodjele opterećenja nastavom, istraživanjem i administrativnim poslovima. Više od polovice sudionika (52,0%) iznimno je ili uglavnom nezadovoljno načinom na koji je njihov radni dan strukturiran (14,2% + 37,8%), dok 44,1% navodi da su uglavnom zadovoljni, a tek 3,9% iznimno zadovoljni. Prosječna vrijednost je $M = 2,38$, što je već vidljivi pomak prema nezadovoljstvu. Ovaj nalaz jasno upućuje na percepciju preopterećenosti nastavnim i administrativnim obvezama, koje potiskuju vrijeme za istraživanje i refleksivni rad, osobito u kontekstu rastućih zahtjeva za produktivnošću.

Još je izraženije nezadovoljstvo administrativnom i logističkom potporom. Čak 61,1% ispitanika navodi da su iznimno ili uglavnom nezadovoljni postojećom podrškom (19,9% + 41,2%), dok je 35,3% uglavnom zadovoljno, a samo 3,6% iznimno zadovoljno. Prosjek je $M = 2,23$, što ovaj aspekt jasno smješta među najslabije točke sustava. Radi se o tipičnom obrascu za podfinancirane i birokratizirane akademske sustave: znanstvenici i nastavnici istovremeno nose teret i stručnog rada i velikog dijela administrativnog procesa, uz nedovoljno profesionalizirane službe podrške.

Kad se fokus pomakne s neposrednog radnog mjesta prema širem sustavu, nezadovoljstvo dodatno raste. Promjenama u sustavu visokog obrazovanja i znanosti nezadovoljno je čak 72,2% ispitanika (17,4% iznimno + 54,8% uglavnom nezadovoljnih), dok je 26,4% uglavnom zadovoljno, a tek 1,4% iznimno zadovoljno. Prosječna ocjena iznosi $M = 2,12$ i pokazuje da većina znanstvenika promjene u sustavu doživljava kao stihijske, slabo promišljene ili nedovoljno usklađene s realnim uvjetima akademskog rada. Sličan obrazac javlja se i kod sveučilišne politike, upravljanja i transparentnosti odlučivanja: 64,6% je iznimno ili uglavnom nezadovoljno (22,7% + 41,9%), dok je 32,8% uglavnom zadovoljno, a 2,6% iznimno zadovoljno ($M = 2,30$). Ovdje se zrcali percepcija udaljenosti upravljačkih struktura od svakodnevnog rada te osjećaj slabe uključenosti nastavnika i znanstvenika u procese odlučivanja.

U fokusu nezadovoljstva nalazi se i razina predznanja i motiviranosti upisanih studenata. Više od polovice sudionika (59,0%) iznimno je ili uglavnom nezadovoljno pripremljenošću studenata za studij (15,1% + 43,9%), dok 37,5% navodi da su uglavnom zadovoljni, a samo 3,6% iznimno zadovoljni. Iako je prosječna vrijednost $M = 2,30$ još uvijek blizu sredine skale, raspodjela jasno pokazuje da se ulazne kompetencije studenata percipiraju kao ozbiljan izazov za kvalitetu nastave, ali i kao dodatno opterećenje za nastavnike koji moraju kompenzirati nedostatke prethodnog obrazovanja.

Konačno, osiguravanje uvjeta za znanstveno i stručno usavršavanje pokazuje podijeljenu, ali ipak blago povoljniju sliku. Nezadovoljno je ukupno 51,3% ispitanika (13,3% iznimno + 38,0% uglavnom nezadovoljnih), dok je 44,6% uglavnom zadovoljno, a 4,0% iznimno zadovoljno. Prosječna ocjena $M = 2,39$ sugerira da mogućnosti usavršavanja postoje, ali su ograničene resursima, nejednako dostupne po područjima i institucijama te često ovise o individualnoj snalažljivosti i umreženosti, a ne o sustavnoj podršci.

Zajednički gledano, ovi rezultati upućuju na jasnu strukturu napetosti: znanstvenici relativno dobro procjenjuju vlastitu ulogu, status i materijalnu situaciju unutar profesije, ali istovremeno iskazuju snažno nezadovoljstvo organizacijskim, infrastrukturnim i političkim okvirom u kojem taj posao obavlja.

Sustav je percipiran kao birokratski zahtjevan, slabo podržan i nedovoljno usmjeren na stvaranje uvjeta za kvalitetan znanstveni i nastavni rad.

Tablice

Tablice: Struktura uzorka prema spolu, disciplinama i zvanjima

Tablica 1. Spol sudionika

Spol	N	%
Muški	883	43,9%
Ženski	1128	56,1%
Ukupno	2011	100%

Tablica 2. Znanstvena disciplina

Disciplina	N	%	% žena
Biomedicinske znanosti	303	15,1%	62,0%
Biotehničke znanosti	183	9,1%	47,0%
Društvene znanosti	407	20,2%	67,3%
Humanističke znanosti	243	12,1%	55,1%
Prirodne znanosti	473	23,5%	62,6%
Tehničke znanosti	402	20,0%	37,3%
Ukupno	2011	100%	56,1%

Tablica 3. Znanstveno-nastavno zvanje

Zvanje	N	%	% žena
Asistent	401	19,9%	58,6%
Viši asistent	162	8,1%	65,4%
Docent / znanstveni suradnik	302	15,0%	59,9%
Izvanredni profesor / viši znanstveni suradnik	454	22,6%	56,6%

Redoviti profesor / znanstveni savjetnik	692	34,4%	50,4%
Ukupno	2011	100%	56,1%

Tablica 4. Spol × disciplina

Disciplina	% muškaraca	% žena
Biomedicinske znanosti	38,0%	62,0%
Biotehničke znanosti	53,0%	47,0%
Društvene znanosti	32,7%	67,3%
Humanističke znanosti	44,9%	55,1%
Prirodne znanosti	37,4%	62,6%
Tehničke znanosti	62,7%	37,3%

Tablice: Raspodjela radnog vremena

Tablica 5. Disciplinarne razlike u raspodjeli radnog vremena

Disciplina	Dominantna aktivnost	Najčešći obrasci	Interpretacija
Biomedicinske	Nastava 37% + doprinos zajednici 20%	Visok nastavni angažman i kliničke obveze	Veliko opterećenje nastavom i stručnim radom smanjuje prostor za istraživanje
Biotehničke	Istraživanje 40%	Ravnoteža nastavnih i administrativnih obveza	Stabilna istraživačka orijentacija uz najviši administrativni teret
Društvene	Nastava 37% i istraživanje 37%	Najniži doprinos zajednici; visoka administracija	Visoka nastavna opterećenost, slaba integracija struke i prakse
Humanističke	Istraživanje 42%	Umjereno visoka administracija; skroman doprinos zajednici	Jaka istraživačka usmjerenost uz tradicionalno nizak udio stručnog rada
Prirodne	Istraživanje 54%	Najniži nastavni i stručni teret	Najistraživačkije područje

Tehničke	Istraživanje 39% i nastava 35%	Stabilna raspodjela; slabi doprinos zajednici	Kombinacija nastavnih i istraživačkih obveza, projektna dinamika
----------	-----------------------------------	---	---

Tablica 6. Spolne razlike u raspodjeli radnog vremena

Spol	Dominantna aktivnost	Najčešći obrasci	Interpretacija
Muški	Istraživanje 39%	Više administracije i drugih aktivnosti	Upravljačke i projektna uloge češće kod muškaraca
Ženski	Istraživanje 41% + više nastave	Veći nastavni teret	Dvostruko opterećenje – nastava + istraživanje

Tablica 7. Razlike po znanstveno-nastavnom zvanju

Zvanje	Dominantna aktivnost	Najčešći obrasci	Interpretacija
Asistent	Istraživanje 52%	Najniža administracija; minimalna nastava	Razvojna faza usmjerena na produktivnost
Viši asistent	Istraživanje 46%	Rast nastavnih obveza	Prijelaz prema uravnoteženim ulogama
Docent / znanstveni suradnik	Nastava 34% i istraživanje 36%	Najveći doprinos zajednici	Prva izrazito višestruka uloga
Izvanredni prof. / viši znanstveni suradnik	Ravnoteža istraž.- nastava	Porast mentorstva i administracije	Uloga srednjeg menadžmenta
Redoviti prof. / znanstveni savjetnik	Nastava 34% + administracija 15%	Upravljačke obveze	Administracija smanjuje istraživački prostor

Tablice: Preferencije Nastava vs. Istraživanje

Tablica 8. Disciplinarne razlike u preferencijama

Disciplina	Najčešće preferencije	Ključni naglasci	Interpretacija
Biomedicinske znanosti	41,9% više nastava; ~35–40% više istraživanje	Jako nastavničko-kliničko opterećenje	Nastava i rad sa studentima snažno integrirani; istraživanje ovisi o resursima
Biotehničke znanosti	Dominantno preferiranje istraživanja	Visok tehnološki fokus	Istraživanje kao primarna definicija profesionalnog uspjeha
Društvene znanosti	~40% istraživanje; ~35% nastava	Metodološki i pedagoški dualizam	Identifikacija s nastavom, ali poticaji guraju prema istraživanju
Humanističke znanosti	Blaga prednost istraživanja	Integrirana nastavno-istraživačka uloga	Istraživanje i poučavanje funkcioniraju kao jedinstvena praksa
Prirodne znanosti	49,5% primarno istraživanje	Laboratorijski i projektni rad	Istraživanje temelj profesionalne autonomije
Tehničke znanosti	45–50% primarno istraživanje	Projektno-primijenjeni fokus	Istraživanje ključno za napredovanje

Tablica 9. Spolne razlike u preferencijama

Spol	Najčešće preferencije	Ključni naglasci	Interpretacija
Žene	Više preferiraju istraživanje	Naglašena profesionalna ambicija	Istraživanje kao prostor autonomije i legitimiteta

Muškarci	Uravnoteženiji profil; nešto više nastava	Pedagoška uloga i upravne obveze	Šire preuzimanje i nastavnih i administrativnih uloga
Ukupno	73,8% preferira istraživanje	Istraživanje dominantni profesionalni ideal	Sustav nagrađivanja snažno privilegira istraživanje

Tablica 10. Preferencije prema znanstveno-nastavnom zvanju

Zvanje	Najčešće preferencije	Ključni naglasci	Interpretacija
Asistent	>70% istraživanje	Rano-karijerni fokus	Istraživanje ključ za napredovanje
Viši asistent	Najviše preferiranje istraživanja	Intenzivna faza izgradnje karijere	Istraživanje preduvjet za prelazak u trajno zvanje
Docent/znanstveni suradnik	Snažno istraživanje uz rast nastavnih obveza	Tranzicijska faza	Balansiranje istraživanja i nastave
Izvanredni profesor / viši znanstveni suradnik	Uravnotežen profil	Više upravljačkih zadaća	Širenje institucionalnih odgovornosti
Redoviti profesor / znanstveni savjetnik	Najuravnoteženiji profil	Mentorstvo i upravljanje	Nastava i vodstvo postaju centralne uloge

Tablice: Produktivnost i projektno vodstvo

Tablica 11. Objavljivanje znanstvenih radova (prosjeak zadnjih 5 godina)

Disciplina	Prosječan broj radova	Interpretacija
Biotehničke znanosti	7,29	Najviša produktivnost; snažna međunarodna uključenost i istraživačka intenzivnost.
Biomedicinske znanosti	4,84	Visoka publikacijska aktivnost; karakteristično za životne znanosti.

Društvene znanosti	4,22	Srednja produktivnost; heterogeni kanali objavljivanja.
Humanističke znanosti	4,08	Niže vrijednosti; dulji ciklusi pisanja i naglasak na monografijama.
Prirodne znanosti	3,77	Najniže vrijednosti; zahtjevni eksperimentalni ciklusi.
Tehničke znanosti	4,12	Umjerena produktivnost; visoka varijabilnost između područja.

Tablica 12. Vođenje kompetitivnih projekata (zadnjih 10 godina)

Disciplina	Prosječan broj projekata	Interpretacija
Biotehničke znanosti	2,07	Najviše projektno vodstvo; snažne veze s industrijom i EU fondovima.
Biomedicinske znanosti	1,05	Umjerena razina vodstva u kontekstu međunarodnih suradnji.
Prirodne znanosti	1,10	Slične vrijednosti kao biomedicina; prisutnost HRZZ projekata.
Tehničke znanosti	1,10	Umjerena razina; stabilna projektna aktivnost.
Društvene znanosti	0,87	Niže razine zbog manjih dostupnih izvora financiranja.
Humanističke znanosti	0,76	Najniže vrijednosti; strukturalni manjak projektnog financiranja.

Tablice: Samoprocjena produktivnosti

Tablica 13. Samoprocjena produktivnosti u odnosu na kolege u ustanovi

Disciplina	Obrazac samoprocjene	Dominantna kategorija	Interpretacija
------------	----------------------	-----------------------	----------------

Biomedicinske	Umjereno pozitivna (M=2,49)	Podjednako / Nešto produktivniji	Visoka frekvencija timskog rada i projektne kulture.
Biotehničke	Najviša u STEM-u (M=2,52)	Nešto produktivniji	Veća vidljivost osobnog doprinosa.
Društvene	Stabilna (M=2,48)	Podjednako	Usporedbe s lokalnim kolegama snažno prisutne.
Humanističke	Najviša (M=2,53)	Nešto produktivniji	Individualni doprinos je jasno vidljiv.
Prirodne	Niža (M=2,34)	Podjednako	Veliki timovi smanjuju subjektivni osjećaj učinka.
Tehničke	Najniža (M=2,31)	Podjednako	Opterećenost nastavom smanjuje osjećaj konkurentnosti.
Cijeli uzorak	Umjereno pozitivna (M=2,43)	Podjednako	Opća percepcija ravnopravnosti u ustanovi.

Tablica 14. Samoprocjena produktivnosti u odnosu na domaću disciplinu

Disciplina	Obrazac samoprocjene	Dominantna kategorija	Interpretacija
Biomedicinske	Stabilna i pozitivna (M=2,45)	Podjednako	Jasni produktivni standardi.
Biotehničke	Relativno visoka (M=2,49)	Nešto produktivniji	Mala zajednica, visoka vidljivost.
Društvene	Najniža (M=2,27)	Podjednako / Manje produktivni	Heterogenost objavljivanja.
Humanističke	Najviša (M=2,50)	Nešto produktivniji	Monografije i međunarodne edicije povećavaju sigurnost.
Prirodne	Umjereno niska (M=2,38)	Podjednako	Kompetitivnost i timski rad.
Tehničke	Niska (M=2,29)	Podjednako	Velika nastavna opterećenja.

Cijeli uzorak	Osrednja (M=2,37)	Podjednako	Ravnopravnost unutar nacionalnih disciplina.
---------------	-------------------	------------	--

Tablica 15. Samoprocjena produktivnosti u odnosu na međunarodnu disciplinu

Disciplina	Obrazac samoprocjene	Dominantna kategorija	Interpretacija
Biomedicinske	Niska (M=1,54)	Manje produktivni	Vrlo kompetitivna međunarodna scena.
Biotehničke	Niska (M=1,62)	Manje produktivni	Utjecaj industrije i EU projekata.
Društvene	Najniža (M=1,50)	Manje produktivni	Lokalne teme i domaći časopisi ograničavaju vidljivost.
Humanističke	Najviša (M=1,77)	Podjednako	Monografije i međunarodne edicije osiguravaju vidljivost.
Prirodne	Umjereno niska (M=1,59)	Manje produktivni	Intenzivan međunarodni ritam objavljivanja.
Tehničke	Niska (M=1,53)	Manje produktivni	Fokus na projekte i patente, manje na članke.
Cijeli uzorak	Jasno niska (M=1,58)	Manje produktivni	Većina doživljava jaz prema globalnim standardima.

Tablice: Važnost pripadnosti disciplini/instituciji

Tablica 16. Važnost pripadnosti znanstvenoj disciplini/polju

Disciplina	Obrazac važnosti	Dominantna kategorija	Interpretacija
Biomedicinske znanosti	Visoka važnost (M=3,24)	Izrazito važna	Disciplinarne zajednice strukturirane kroz medicinske poddiscipline jačaju identitet.
Biotehničke znanosti	Stabilna, relativno visoka važnost (M=3,30)	Uglavnom važna	Mala područja i jasne profesionalne norme jačaju disciplinarnu koheziju.
Društvene znanosti	Izražena važnost (M=3,44)	Izrazito važna	Visoka unutarnja heterogenost povećava važnost disciplinarne pripadnosti.
Humanističke znanosti	Najviša važnost u sustavu (M=3,49)	Izrazito važna	Discipline s jakom tradicijom snažno definiraju profesionalni habitus.
Prirodne znanosti	Stabilna, ali nešto niža (M=3,34)	Uglavnom važna	Velike laboratorijske zajednice razvodnjavaju individualni identitet.
Tehničke znanosti	Visoka, ali ne ekstremna (M=3,38)	Uglavnom važna	Povezanost s inženjerskom praksom učvršćuje disciplinarni okvir.
Ukupno	Vrlo visoka važnost (M=3,37)	Izrazito važna	Disciplina je ključni identitetski okvir za većinu znanstvenika.

Tablica 17. Važnost pripadnosti odjelu/katedri/centru

Disciplina	Obrazac važnosti	Dominantna kategorija	Interpretacija
Biomedicinske znanosti	Umjerena važnost (M=3,10)	Uglavnom važna	Organizacija rada preko klinika i laboratorija smanjuje važnost katedre.
Biotehničke znanosti	Stabilna važnost (M=3,10)	Uglavnom važna	Manje jedinice zadržavaju organizacijsku koheziju.
Društvene znanosti	Viša važnost (M=3,21)	Uglavnom važna	Katedra kao primarna akademska zajednica.
Humanističke znanosti	Najviša važnost u sustavu (M=3,47)	Izrazito važna	Katedra je osnovna jedinica identiteta.
Prirodne znanosti	Najniža u sustavu (M=2,90)	Uglavnom važna	Laboratoriji nadilaze katedarske strukture.
Tehničke znanosti	Umjerena važnost (M=3,10)	Uglavnom važna	Podjela po stručnim područjima smanjuje važnost katedre.
Ukupno	Stabilna srednja razina (M=3,12)	Uglavnom važna	Katedra je važna, ali ne primarna identitetska osnova.

Tablica 18. Važnost pripadnosti matičnoj ustanovi

Disciplina	Obrazac važnosti	Dominantna kategorija	Interpretacija
Biomedicinske znanosti	Relativno visoka (M=3,20)	Uglavnom važna	Klinike i fakulteti nose jaku reputaciju.
Biotehničke znanosti	Visoka (M=3,27)	Uglavnom važna	Čvrsta institucionalna sidrišta.
Društvene znanosti	Stabilna važnost (M=3,17)	Uglavnom važna	Ustanova daje simbolički okvir.
Humanističke znanosti	Najviša razina (M=3,29)	Uglavnom važna	Snažna povezanost s poviješću odjela.

Prirodne znanosti	Najniža (M=2,96)	Uglavnom važna	Laboratoriji i projekti nadilaze instituciju.
Tehničke znanosti	Umjerena (M=3,16)	Uglavnom važna	Institucija važna zbog infrastrukture.
Ukupno	Visoka važnost (M=3,15)	Uglavnom važna	Ustanova je ključni profesionalni okvir.

Tablica 19. Važnost pripadnosti sveučilištu

Disciplina	Obrazac važnosti	Dominantna kategorija	Interpretacija
Biomedicinske znanosti	Umjerena važnost (M=3,17)	Uglavnom važna	Simbolički okvir, manja operativna važnost.
Biotehničke znanosti	Najviša vrijednost (M=3,81)	Izrazito važna	Mali fakulteti snažno vezani uz sveučilište.
Društvene znanosti	Stabilna (M=3,17)	Uglavnom važna	Sveučilišna razina važna za normative.
Humanističke znanosti	Povećana važnost (M=3,65)	Izrazito važna	Tradicionalna povezanost s univerzitetom.
Prirodne znanosti	Umjerena (M=3,30)	Uglavnom važna	Projekti dominiraju identitetom.
Tehničke znanosti	Najniža (M=2,90)	Uglavnom nije / uglavnom važna	Inženjerski identitet dominira.
Ukupno	Najniža od svih kategorija (M=3,26)	Uglavnom važna	Sveučilište je važan simbolički okvir.

Tablica 16. Važnost pripadnosti istraživačkoj grupi

Disciplina	Obrazac važnosti	Dominantna kategorija	Interpretacija
Biomedicinske znanosti	Visoka (M=3,62)	Izrazito važna	Timski rad jača pripadnost.
Biotehničke znanosti	Visoka (M=3,80)	Izrazito važna	Kohezivne male zajednice.

Društvene znanosti	Vrlo visoka (M=3,83)	Izrazito važna	Interdisciplinarni timovi jačaju identitet.
Humanističke znanosti	Najviša (M=4,16)	Izrazito važna	Male jedinice omogućuju snažne veze.
Prirodne znanosti	Stabilna, niža (M=3,59)	Izrazito važna	Veliki laboratoriji mogu smanjiti koheziju.
Tehničke znanosti	Visoka (M=3,67)	Izrazito važna	Projektne rad traži intenzivnu suradnju.
Ukupno	Vrlo visoka (M=3,75)	Izrazito važna	Najvažnija mikrorazina identiteta.

Tablice: Zadovoljstvo poslom

Tablica 17. Zadovoljstvo trenutnim zaposlenjem

Disciplina	Obrazac zadovoljstva	Dominantna kategorija	Interpretacija
Biomedicinske znanosti	Niže zadovoljstvo (M=2,89)	Uglavnom zadovoljni	Plaće i ugovori u zdravstvu stvaraju nezadovoljstvo.
Biotehničke znanosti	Stabilno zadovoljstvo (M=3,09)	Uglavnom zadovoljni	Manja područja, stabilno okruženje.
Društvene znanosti	Relativno visoko (M=3,11)	Uglavnom zadovoljni	Niže opterećenje, stabilna struktura.
Humanističke znanosti	Najzadovoljniji (M=3,20)	Uglavnom zadovoljni	Visoka autonomija i stabilne pozicije.
Prirodne znanosti	Umjereno (M=2,94)	Uglavnom zadovoljni	Projektne financiranje modulira stabilnost.
Tehničke znanosti	Niže zadovoljstvo (M=2,88)	Uglavnom zadovoljni	Veliko opterećenje i projektne strukture.
Ukupno	Stabilno (M=3,00)	Uglavnom zadovoljni	Većina znanstvenika zadovoljna.

Tablica 18. Zadovoljstvo poslovnom situacijom

Disciplina	Obrazac zadovoljstva	Dominantna kategorija	Interpretacija
Biomedicinske	Najniže (M=2,62)	Uglavnom nezadovoljni / zadovoljni	Visoko kliničko i nastavno opterećenje.
Biotehničke	Umjereno (M=2,87)	Uglavnom zadovoljni	Stabilnije okruženje.
Društvene	Stabilno (M=2,76)	Uglavnom zadovoljni	Raznoliko opterećenje.
Humanističke	Najzadovoljniji (M=2,88)	Uglavnom zadovoljni	Autonomija i fleksibilnost.
Prirodne	Umjereno (M=2,81)	Uglavnom zadovoljni	Intenzivan rad u laboratoriju.
Tehničke	Niže (M=2,72)	Uglavnom zadovoljni	Projekti i nastava stvaraju pritisak.
Ukupno	Relativno nisko (M=2,77)	Uglavnom zadovoljni	Radno opterećenje ključni izazov.

Tablica 19. Zadovoljstvo radnom sredinom

Disciplina	Obrazac zadovoljstva	Dominantna kategorija	Interpretacija
Biomedicinske	Najniže (M=2,78)	Uglavnom zadovoljni	Veliki timovi i dinamika rada.
Biotehničke	Umjereno (M=2,85)	Uglavnom zadovoljni	Kohezivne zajednice.
Društvene	Stabilno (M=2,83)	Uglavnom zadovoljni	Ovisno o odsjecima.
Humanističke	Umjereno (M=2,90)	Uglavnom zadovoljni	Manje katedre.
Prirodne	Najzadovoljniji (M=2,97)	Uglavnom zadovoljni	Laboratorijska kultura.
Tehničke	Visoko (M=2,94)	Uglavnom zadovoljni	Snažne istraživačke grupe.
Ukupno	Stabilno (M=2,89)	Uglavnom zadovoljni	Radna sredina dobra, ali ne odlična.

Tablice: Zadovoljstvo profesijom

Tablica 20. Zadovoljstvo društvenim ugledom

Disciplina	Obrazac zadovoljstva	Dominantna kategorija	Interpretacija
Biomedicinske	Sniženo zadovoljstvo (M=2,45)	Uglavnom nezadovoljni	Nizak društveni ugled i status unutar kliničkog i akademskog okruženja.
Biotehničke	Umjereno zadovoljstvo (M=2,58)	Uglavnom zadovoljni	Stabilniji status i jasniji profesionalni identitet.
Društvene	Umjereno zadovoljstvo (M=2,62)	Uglavnom zadovoljni	Relativno stabilan javni ugled, ali heterogen prema području.
Humanističke	Umjereno više zadovoljstvo (M=2,55)	Uglavnom zadovoljni	Humanističke struke imaju tradicionalno jak simbolički kapital.
Prirodne	Niže zadovoljstvo (M=2,48)	Uglavnom nezadovoljni	Jaka međunarodna konkurencija smanjuje percepciju statusa.
Tehničke	Umjereno zadovoljstvo (M=2,58)	Uglavnom zadovoljni	Visoka društvena korist, ali slabija institucionalna vidljivost.

Tablica 21. Zadovoljstvo materijalnim statusom

Disciplina	Obrazac zadovoljstva	Dominantna kategorija	Interpretacija
Biomedicinske	Sniženo zadovoljstvo (M=2,50)	Uglavnom nezadovoljni	Nesrazmjer odgovornosti i financijskih uvjeta.
Biotehničke	Više zadovoljstvo (M=2,79)	Uglavnom zadovoljni	Stabilne plaće i resursi u sektoru.

Društvene	Stabilno zadovoljstvo (M=2,69)	Uglavnom zadovoljni	Umjerena očekivanja i sigurnost zaposlenja.
Humanističke	Najviše zadovoljstvo (M=2,90)	Uglavnom zadovoljni	Niža primanja, ali visoka autonomija smanjuje nezadovoljstvo.
Prirodne	Umjereno zadovoljstvo (M=2,46)	Uglavnom zadovoljni	Natjecanje za projekte utječe na stabilnost prihoda.
Tehničke	Umjereno zadovoljstvo (M=2,53)	Uglavnom zadovoljni	Dobar omjer plaće i stručne potražnje.

Tablica 22. Zadovoljstvo zahtjevima produkcije za napredovanje

Disciplina	Obrazac zadovoljstva	Dominantna kategorija	Interpretacija
Biomedicinske	Niže zadovoljstvo (M=2,43)	Uglavnom nezadovoljni	Visoki zahtjevi objavljivanja i kliničke obaveze.
Biotehničke	Umjereno zadovoljstvo (M=2,65)	Uglavnom zadovoljni	Jasni kriteriji i stabilne strukture napredovanja.
Društvene	Umjereno zadovoljstvo (M=2,57)	Uglavnom zadovoljni	Raznolike objavljiivačke kulture.
Humanističke	Niže zadovoljstvo (M=2,51)	Uglavnom nezadovoljni / zadovoljni	Knjige i monografije slabije vrednovane u sustavu.
Prirodne	Umjereno zadovoljstvo (M=2,51)	Uglavnom zadovoljni	Kontinuiran pritisak projektne produktivnosti.
Tehničke	Najviše zadovoljstvo (M=2,62)	Uglavnom zadovoljni	Dobra ravnoteža istraživanja i projektnih prilika.

Tablica 23. Zadovoljstvo raspodjelom radnog opterećenja

Disciplina	Obrazac zadovoljstva	Dominantna kategorija	Interpretacija
Biomedicinske	Nisko zadovoljstvo (M=2,23)	Uglavnom nezadovoljni	Visok klinički, nastavni i istraživački teret.
Biotehničke	Umjereno zadovoljstvo (M=2,54)	Uglavnom zadovoljni	Balansirane obaveze.
Društvene	Niže zadovoljstvo (M=2,26)	Uglavnom nezadovoljni	Veliki raspon nastavnih obaveza.
Humanističke	Umjereno zadovoljstvo (M=2,43)	Uglavnom zadovoljni	Fleksibilnost u organizaciji nastave.
Prirodne	Umjereno zadovoljstvo (M=2,45)	Uglavnom zadovoljni	Laboratorijske obaveze stvaraju dodatni teret.
Tehničke	Umjereno zadovoljstvo (M=2,42)	Uglavnom zadovoljni	Intenzivan projektni rad i nastava.